

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Kalinkovo

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty pre roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty a preveriť realizáciu činnosti - príprava na implementáciu, šandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (úprava existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bolo pri príprave na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu na kontrolovanom subjekte zhodnotiť:

- legislatívny rámec pre zavedenie programového rozpočtovania,
- časový harmonogram implementácie,
- vytvorenie regulačného rámca (vypracovanie smernice, všeobecne záväzného nariadenia alebo iného podobného predpisu),
- vytvorenie programovej štruktúry (programy, aktivity podriadených organizácií),
- formulovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov, zmeny programovej štruktúry a ich schvaľovanie,
- schvaľovanie programového rozpočtu.

V oblasti monitorovania a hodnotenia porovnať očakávané hodnoty stanovené v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou a porovnať rozpočtované výdavky na plnenie programov a ich častí so skutočnosťou v roku 2009. Preveriť, či bola spracovaná monitorovacia správa (polročné hodnotenie) a hodnotenie plnenia programov obce (súčasť záverečného účtu obce).

Kontrola bola vykonaná v obci Kalinkovo, 900 43 Kalinkovo 211 za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Časový harmonogram implementácie, ktorý mal obsahovať jednotlivé kroky implementácie programového rozpočtovania, povinnosti účastníkov tvorby programového rozpočtu a časový plán ich realizácie obec Kalinkovo (ďalej len „obec“) nezostavila.

Reguláciu rozpočtového procesu, úlohy a zodpovednosť jednotlivých subjektov rozpočtového procesu pri príprave, schvaľovaní a hodnotení si obec neupravila v žiadnom predpise. Strategický plán alebo iný dokument, ktorý by obsahoval víziu, poslanie, zámery a ciele predovšetkým strednodobé výsledkové ciele, ktoré chce samospráva dosiahnuť, a ktoré by boli základom pre tvorbu programovej štruktúry obec vypracovaný nemala.

Kontrolou bolo zistené, že obec nezostavila rozpočet ako viacročný programový, čiže rozpočet, ktorý mal obsahovať zámery a ciele najmenej na tri rozpočtové roky, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Zámery mali popisovať stav, ktorý chce obec dosiahnuť v rámci rozvoja územia a potrieb obyvateľov.

Ciele mali vyjadrovať formu výstupu a odzrkadľovať postup obce smerom k napĺňaniu zámeru. Merateľné ukazovatele ako nástroj, prostredníctvom ktorého sa meria pokrok pri plnení cieľa súčasťou rozpočtu taktiež neboli.

Návrh rozpočtu na rok 2009 obec zostavila a predložila obecnému zastupiteľstvu (ďalej len „OZ“) na schválenie v prvom štvrtroku 2009. Uvedený návrh rozpočtu OZ nebol schválený, tzn. obec hospodárila v roku 2009 podľa rozpočtu predchádzajúceho obdobia.

Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu, ktoré je predkladané OZ pred jeho schválením hlavná kontrolórka obce nevypracovala, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení.

Ďalej bolo zistené, že rozpočet pred jeho schválením nebol zverejnený spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programov za rok 2009 obec nevykonala, čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého obce počas roka monitorujú a hodnotia plnenie programov obce.

Obsahovú náplň záverečného účtu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nebolo možné počas kontroly preveriť, pretože záverečný účet obec nemala k termínu ukončenia kontroly vypracovaný.

3. Záver

Kontrolou prípravy na implementáciu a tvorbu programového rozpočtu obce bolo zistené, že obec nezostavila časový harmonogram implementácie a nevypracovala žiadny predpis upravujúci reguláciu rozpočtového procesu v obci. Rozpočet obce nebol zostavený ako viacročný programový, čím došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. K predloženému návrhu rozpočtu hlavná kontrolórka nevypracovala odborné stanovisko, čo bolo v rozpore so zákonom o obecnom zriadení. Rozpočet pred jeho schválením nebol zverejnený spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení. Monitorovanie a hodnotenie plnenia programov za rok 2009 obec nevykonala, čím konala v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Kontrolné zistenia poukázali na skutočnosť, že obec neimplementovala nové postupy rozpočtovania, ktoré vytvárajú súvislosť medzi rozpočtovými zdrojmi a výstupmi/výsledkami práce obce a tým neumožnila verejnosti identifikovať zmysel používania verejných zdrojov a merať úspešnosť obce pri napĺňaní deklarovaných cieľov a zámerov.

Zhrnutie

Kontrolou bolo zistené porušenie nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov:

- zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že

- rozpočet neobsahoval zámery a ciele a nebol zostavený ako viacročný,
- obec nevykonala v roku 2009 monitorovanie a hodnotenie plnenia programov,

- zákon o obecnom zriadení tým, že

- hlavná kontrolórka nevypracovala odborné stanovisko k návrhu rozpočtu pred jeho schválením OZ,
- rozpočet pred jeho schválením nebol zverejnený v obci spôsobom obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť.